

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

2011/2069(INI)

20.9.2011

OPINIA

Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie stanu praw podstawowych w Unii Europejskiej (2010)

(2011/2069(INI))

Sprawozdawczynie: Livia Járóka

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (konwencja CEDAW), przyjętą w 1979 r.,
- uwzględniając art. 2 oraz art. 3 ust. 3 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i art. 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie oceny wyników planu działań na rzecz równości kobiet i mężczyzn na lata 2006-2010 oraz zaleceń na przyszłość¹,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności jej art. 1, 2, 3, 4, 5, 21 i 23,
- uwzględniając zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy CM/Rec(2010)5 w sprawie środków zwalczania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną lub tożsamość płciową, a także zalecenie i rezolucję (zalecenie 1915 i rezolucja 1728) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy na ten sam temat,
- uwzględniając Europejski pakt na rzecz równości płci (2011-2020), przyjęty przez Radę Europejską w marcu 2011 r.,
- uwzględniając strategię Komisji Europejskiej na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010-2015 (COM(2010)0491),
- uwzględniając sprawozdanie Agencji Praw Podstawowych dotyczące homofobii, transfobii i dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową (2010 r.),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 października 2010 r. w sprawie strategii skutecznego wprowadzania w życie Karty praw podstawowych przez Unię Europejską (COM(2010)0573 wersja ostateczna),
- uwzględniając konwencję Rady Europy z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz zwalczania tych zjawisk (CM(2011)49 wersja ostateczna),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie priorytetów oraz zarysu ram nowej polityki UE w dziedzinie walki z przemocą wobec kobiet²,

A. mając na uwadze, że wraz z wejściem w życie Traktatu z Lizbony zmieniła się sytuacja w

---

¹ P7_TA(2010)0232.

² P7_TA(2011)0127.

UE w dziedzinie praw człowieka, jako że Karta praw podstawowych stała się dokumentem prawnie wiążącym (art. 6 TUE),

- B. mając na uwadze, że pomimo czynionych od lat postępów równość kobiet i mężczyzn nadal nie została osiągnięta w licznych dziedzinach, takich jak rynek pracy, życie prywatne, zwalczanie stereotypów i przemocy wobec kobiet;
  - C. mając na uwadze, że równość kobiet i mężczyzn została uznana w Karcie za prawo podstawowe i że należy zwalczać wszelką dyskryminację;
  - D. mając na uwadze, że dyrektywy dotyczące równości płci wymagają, by państwa członkowskie powołały lub wyznaczyły organy ds. równości, których zadaniem jest wspieranie tej równości, w tym udzielanie niezależnego wsparcia ofiarom dyskryminacji;
1. podkreśla, że zgodnie z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej Unia opiera się na wspólnocie niepodzielnych i powszechnych wartości poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, solidarności, praworządności, jak również poszanowania praw człowieka, które to wartości są wspólne dla wszystkich osób mieszkających na terytorium Unii Europejskiej, w tym członków mniejszości;
  2. wzywa Komisję do szczegółowego monitorowania wykonania w państwach członkowskich europejskich przepisów dotyczących równości płci;
  3. z zadowoleniem przyjmuje pierwsze sprawozdanie roczne Komisji w sprawie stosowania Karty praw podstawowych UE; wyraża zadowolenie z konkluzji Rady, a szczególnie jej zobowiązania do spełnienia ambicji UE w dziedzinie zapewnienia równości płci, o czym mowa w traktacie;
  4. wzywa Komisję Europejską i państwa członkowskie do uwzględnienia szczególnych potrzeb i obaw kobiet przy opracowywaniu aktów prawnych i analizowaniu sytuacji w zakresie poszanowania praw podstawowych w Unii Europejskiej;
  5. przypomina, że art. 23 Karty stanowi, iż „[n]ależy zapewnić równość kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, w tym w zakresie zatrudnienia, pracy i wynagrodzenia; zasada równości nie stanowi przeszkody w utrzymywaniu lub przyjmowaniu środków zapewniających specyficzne korzyści dla osób płci niedostatecznie reprezentowanej; podkreśla, że w żaden sposób nie podważa to praw innych reprezentowanych grup, takich jak dzieci (art. 24), osoby starsze (art. 25) czy osoby niepełnosprawne; ponadto zaznacza, że w art. 21 Karty ustanowiony jest zakaz wszelkiej dyskryminacji wymierzonej przeciwko innym osobom ze względu na ich cechy genetyczne czy orientację seksualną;
  6. podkreśla, że to głównie kobiety są ofiarami przemocy na tle płciowym; zaznacza, że przemoc i zagrożenie przemocą stanowią naruszenie prawa do życia, bezpieczeństwa, wolności, godności oraz integralności fizycznej i emocjonalnej, a także są poważnym zagrożeniem dla zdrowia fizycznego i psychicznego jej ofiar; podkreśla, że skutki przemocy, tak powszechnej we Wspólnocie Europejskiej, są poważnym naruszeniem praw podstawowych i zagrożeniem dla zdrowia, a zarazem przeszkodą w korzystaniu przez wszystkich ludzi z przysługujących im obywatelskich praw do bezpieczeństwa, wolności i sprawiedliwości.

7. odnotowuje opracowany przez Komisję „pakiet w sprawie ofiar” wyraża żal, że problem przemocy wobec kobiet nie został w nim należycie uwzględniony; nawołuje Komisję do przyjęcia kompleksowego podejścia do kwestii przemocy na tle płciowym oraz do podjęcia prac nad dyrektywą dotyczącą zwalczania i eliminowania wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec kobiet i dziewcząt we wszystkich państwach członkowskich UE;
8. Aby uniknąć nadmiernych oczekiwań i nieporozumień, wzywa Komisję do lepszego informowania obywateli nie tylko o ich prawach zapisanych w Karcie praw podstawowych, ale także o zakresie obowiązywania Karty; przypomina w związku z tym o znaczeniu europejskiego portalu E-sprawiedliwość; ponadto wzywa państwa członkowskie do szerzenia znajomości Karty w społeczeństwie obywatelskim poprzez stały dialog w odpowiednimi organizacjami pozarządowymi, a w szczególności z organizacjami kobiet, gdyż ich wiedza na temat stereotypów i dyskryminacji jest niezwykle wartościowa, ponieważ to kobiety były zawsze najczęstszymi i najbardziej bezbronnymi ofiarami;
9. wyraża zadowolenie z uwzględnienia praw osób transgenderowych w sprawozdaniu Agencji Praw Podstawowych na temat homofobii, transfobii i dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową(2010), oraz z włączenia ich przez Komisję do strategii na rzecz równości kobiet i mężczyzn na lata 2010-2015; przypomina Komisji o konieczności uwzględnienia kwestii tożsamości płciowej w odniesieniu do dyskryminacji ze względu na płeć, zwłaszcza podczas przyszłych przeglądów dyrektyw 2004/113/WE i 2006/54/WE;
10. stwierdza, że osoby transseksualne doświadczają dyskryminacji, są napiętnowane i uniemożliwia się im korzystanie w pełni z prawa do godności i integralności poprzez stosowanie przymusowej sterylizacji lub przepisy dotyczące rozwodów w 21 państwach członkowskich; wzywa Komisję do uwzględnienia w pełni kwestii tożsamości płciowej w pracach dotyczących dyskryminacji ze względu na płeć, w tym we wnioskach ustawodawczych i przy przeglądach; nawołuje państwa członkowskie do wprowadzenia zakazu sterylizacji i innych obowiązkowych zabiegów medycznych, jak również do zniesienia wymogów dotyczących rozwodów, które ograniczają prawa osób transgenderowych do godności i integralności;
11. zachęca Komisję, by w następnych latach rozważyła przygotowanie wniosku dotyczącego ram prawnych w zakresie wielokrotnej i wieloprzyczynowej dyskryminacji;
12. podkreśla, że należy dążyć do osłabienia wszystkich stereotypów i zmniejszenia występowania dyskryminujących zachowań poprzez specjalne programy, działania i kampanie z udziałem państw członkowskich, partnerów społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji i parlamentarzystów;
13. wyraża obawy dotyczące praw seksualnych i reprodukcyjnych kobiet w niektórych państwach członkowskich; wzywa w szczególności państwa członkowskie do poszanowania podstawowych praw wszystkich par i pojedynczych osób do swobodnego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji dotyczących liczby własnych dzieci, różnic wieku między nimi oraz czasu ich narodzin, a także do posiadania w tym celu odpowiednich informacji i środków, w tym dostępu do opieki zdrowotnej, legalnej i

bezpiecznej aborcji oraz pewnych, bezpiecznych i dostępnych finansowo metod zapobiegania ciąży;

14. Podkreśla, że należy zwalczać przestępstwa na tle seksualnym popełniane wobec dzieci, w szczególności za pośrednictwem Internetu, przez co mają wymiar ogólnoświatowy; nawołuje zatem do poruszenia w następnym sprawozdaniu rocznym kwestii monitorowania ochrony dzieci i postępów poczynionych w tej dziedzinie; przypomina jednak, że ochrona praw dziecka pozostaje głównie w zakresie kompetencji państw członkowskich;
15. wyraża żal, w związku ze stosunkowo niską jakością danych gromadzonych przez organy ds. równości w niektórych państwach członkowskich, w których nie stosuje się podziału według przyczyn dyskryminacji, takich jak płeć czy wiek, lub według obszarów tematycznych, jak zatrudnienie czy edukacja; przypomina, że Agencja Praw Podstawowych odgrywa ważną rolę w gromadzeniu i analizowaniu obiektywnych, wiarygodnych i porównywalnych danych dotyczących praw podstawowych w Unii Europejskiej;
16. podkreśla znaczenie gromadzenia dokładnych danych dotyczących sytuacji kobiet w zakresie przestrzegania praw człowieka w Unii Europejskiej;
17. wzywa Komisję do wprowadzenia dla państw członkowskich wymogu przedstawiania rocznych sprawozdań dotyczących aktualnego stanu przestrzegania postanowień Karty praw podstawowych;
18. wzywa Komisję do lepszego informowania o otrzymywanych od obywateli rodzajach skarg, pismach, pytaniach i petycjach dotyczących stosowania Karty; jest wdzięczny za każdą konkretną informację o skargach dotyczących dyskryminacji ze względu na płeć, przekazaną przez Komisję Europejską parlamentarnej Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia do dalszego rozpatrzenia; domaga się, by Komisja szeroko rozpowszechniła przygotowywane przez nią roczne sprawozdania dotyczące sytuacji w dziedzinie praw człowieka w Unii Europejskiej, aby szerzyć świadomość, że potrzebne są środki służące przeciwdziałaniu deficytowi demokracji i naruszeniom praw podstawowych;
19. wzywa Komisję do znalezienia skutecznego sposobu działania w obliczu naruszenia Karty praw podstawowych oraz poszczególnych przypadków pogwałcenia praw podstawowych, między innymi poprzez prowadzenie sporadycznych kontroli we wszystkich państwach członkowskich w celu identyfikacji niewypełnionych zobowiązań;
20. podkreśla, że skrajne ubóstwo oraz związane z nim wykluczenie obywateli należy postrzegać nie tylko przez pryzmat samych liczb, według kryteriów ekonomicznych, lecz należy również traktować je jako pogwałcenie praw podstawowych;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO

Data przyjęcia	15.9.2011
Wynik głosowania końcowego	+: 29 -: 1 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Izaskun Bilbao Barandica, Jill Evans, Christa Klač, Kartika Tamara Liotard, Mariya Nedelcheva, Katarína Neved'alová, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Joanna Senyszyn